

Wojciech Góralski

Ks. Adam Wiktor Pęski (1867-1930)

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 15/3-4, 301-310

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Adam Wiktor Pęski (1867—1930)

1. Urodził się 22 grudnia 1867 r. w Płocku z rodziców Stanisława i Karoliny z Klejstów. W rodzinnym mieście uczęszczał do szkoły powszechnej, tu również ukończył Liceum im. Stanisława Małachowskiego. W dwudziestym roku życia wstąpił do miejscowego Seminarium Duchownego. W podaniu o przyjęcie do Seminarium napisał m. in.: „Największym moim staraniem będzie czynić postępy w naukach i cnotach, aby się wykształcić na kapłana według przepisów bożych i kościelnych”¹.

Po ukończeniu studiów seminaryjnych z wynikiem celującym, jako utalentowany alumn został skierowany przez władzę diecezjalną do Akademii Petersburskiej. Studiował tu teologię opuszczając w ciągu III-iego roku studiów Akademię ze stopniem kandydata św. teologii². Po powrocie z Petersburga otrzymał święcenia kapłańskie z rąk biskupa płockiego Michała Nowodworskiego w dniu 29 czerwca 1895 r.

Początkowo pełnił funkcję sekretarza konsystorza generalnego w Płocku rozwijając tu nabytą podczas gruntownych studiów wiedzę teologiczno-prawniczą. Pracował jednocześnie jako wikariusz parafii katedralnej dając się tu poznać jako gorliwy kapłan i utalentowany kaznodzieja.

W r. 1902 biskup Jerzy Szembek powołał ks. Pęskiego do pracy w Seminarium Duchownym powierzając mu tutaj urząd wicerektora oraz zlecając kłojeno wykłady: historii Kościoła, teologią moralnej, homiletyki oraz prawa kanonicznego³. Obok zajęć seminaryjnych pełni nadal obowiązki w konsystorzu otrzymując nominację na obrońcę wężła małżeńskiego. Jest jednocześnie rektorem kościoła seminaryjnego.

Od r. 1905 prowadzi działalność także na odcinku pisarsko-publicystycznym stając na czele redakcji tygodnika religijno-społecznego wydawanego w Płocku pt. „Mazur” oraz pisząc wiele sprawozdań dla „Przeglądu Katoickiego” oraz „Przeglądu Powszechnego”. Poza tym powierzono mu w r. 1910 kierownictwo redakcji Encyklopedii Kościelnej Nowodworskiego, do której redaguje szereg haseł⁴. Pozostaje na tym stanowisku przez trzy lata. W r. 1920 zostaje redaktorem naczelnym „Miesięcznika Pasternkiego Płockiego”, urzędowego organu diecezji płockiej.⁵ Pracuje na tym odcinku do końca życia. Jako publicysta

¹ Klimkiewicz Fr., *Ś.p. ks. Adam Pęski* [nekrol], *Miesięcznik Pasternki Płocki* (skrót MPP) 4 (1930) 97.

² Tamże, s. 98; Por. *Directorium seu Ordo divini officii recitandi dioecesis Plocensis, Plociae 1895*, s. 14.

³ Biskup Jerzy Józef Elizeusz Szembek otrzymał nominację na stolicę płocką w r. 1901, po pięcioletnim wakansie tej stolicy trwającym od śmierci biskupa Michała Nowodworskiego (1896). Zob. *Biskupi Płocki, Rocznik Diecezji Płockiej*, Płock 1966, s. 26—27.

⁴ Zob. Recenzja t. XXXII Encyklopedii Kościelnej Nowodworskiego, *MPP* 12 (1913) 324—325.

⁵ Klimkiewicz Fr., art. cyt., s. 99.

pisze także szereg drobnych artykułów i sprawozdań do takich czasopism, jak: „Śpiew Kościelny”, „Echa Płockie” i „Dziennik Płocki”.

W r. 1919 zostaje powołany do pracy w kurii diecezjalnej. Odtąd służy już bezpośrednio wydatną pomocą ordynariuszowi diecezji biskupowi Antoniemu Julianowi Nowowiejskiemu.⁶ W kurii jest kierownikiem wydziału kultu i wizytacji pasterskich, komisarzem do spraw zakonnych, delegatem do spraw Zgromadzenia SS. Pasjonistek, sędzią synodalnym, wizytatorem nauki religii w szkołach powszechnych oraz dyrektorem dzieł misyjnych⁷. Podczas odbywanego w r. 1927 Synodu Diecezjalnego pełni ważną funkcję promotora⁸. Wśród kapłanów diecezji ma opinię „prawej ręki biskupa”.

Pracując w kurii wykłada jednocześnie liturgikę w miejscowej Szkole Organistowskiej. Bierze także czynny udział w pracy na skalę ogólnokrajową sprawując funkcję sekretarza generalnego Związku Misyjnego Duchowieństwa.

Na każdym z rozlicznych odcinków powierzanej mu pracy wywiązywał się zawsze jak najlepiej odznaczając się gorliwością, talentem organizacyjnym oraz wrodzonym taktom wobec innych. W dowód uznania dla swojej pracy otrzymuje kolejno odznaczenia: kanonika honorowego kapituły katedralnej płockiej — 1903, szambelana papieskiego — 1904, kanonika gremialnego wymienionej kapituły — 1909 oraz prałata papieskiego — 1925.

Zmarł w Płocku, po krótkich cierpieniach, w 63-im roku życia, w dniu 21 marca 1930 r.⁹ Uroczystości żałobne odbyły się w bazylice katedralnej przy udziale biskupa Nowowiejskiego, biskupa Wetmańskiego, około stu kapłanów oraz kilku tysięcy wiernych, którzy byli żłyci ze swoim rodakiem. Został pochowany w grobie rodzinnym na miejscowym cmentarzu parafialnym.

2. Ks. Pęski był człowiekiem słabym fizycznie, z tego powodu chorował często będąc studentem Akademii Potersburskiej, w rezultacie czego opuścił Potersburg przed ukończeniem trzeciego roku studiów. Z usposobienia był człowiekiem bardzo szlachetnym, skromnym, życzliwym i oddanym dla innych. Szczególnie te dwa ostatnie przymioty rzutują na jego osobowość. Życzliwość i troska o innych przejawiały się zarówno w spokojnym, taktownym i bardzo wyrozumiałym odnośzeniu się do ludzi, jak również w czynnej i ofiarnej miłości wobec biednych i potrzebujących. Na biedę ludzką był szczególnie wrażliwy. Spieszył więc z pomocą potrzebującym, gdy tylko nadarzyła się ku temu okazja, uczestniczył także w zorganizowanych akcjach charytatywnych, był mianowicie członkiem, a od r. 1918 prezesem Towarzy-

⁶ Tamże.

⁷ Zob. Jezusek W., *Udział ks. Leona Wetmańskiego w organizowaniu i rozwoju Zgromadzenia Sióstr Pasjonistek*, Prawo Kanoniczne 12 (1969) nr 1—2, s. 121.

⁸ Synod Diecezji Płockiej, MPP 2 (1927) 52.

⁹ Klimkiewicz Fr., art. cyt., s. 97.

stwa Dobroczynności oraz patronem konferencji żeńskich św. Wincen-
tego à Paulo. Pełniąc różne funkcje w swoim życiu kapłańskim nie
zapominał nigdy o czynieniu miłosierdzia. Wiele okazji znajdował ku
temu przede wszystkim w pracy duszpasterskiej — najpierw jako wi-
kariusz parafii katedralnej, a potem jako rektor kościoła seminaryjne-
go. Umiał — przy swoim takcie i wysokiej kulturze osobistej — sku-
tecznie zachęcać kapłanów do składania ofiar pieniężnych dla swoich
podobiecznych.

Przy Kasie Wzajemnej Pomocy Profesorów Seminarium Duchowne-
go ufundował stałe stypendium dla biednych alumnów. W tym celu
przeznaczał swoje drobne oszczędności, tak aby powstała z nich stała
i „żelazna” suma 3.000 zł., od której procent byłby obracany na wska-
zanego przez siebie stypendystę. Fundator zaznaczył, że po jego śmier-
ci stypendystów będzie wyznaczać Rada Profesorska. W chwili śmier-
ci ks. Pęskiego złożona przez niego w kasie suma wynosiła 2090 zł
i 80 gr. oraz powstałe od niej procenty. Brat zmarłego ks. Aleksander
Pęski zobowiązał się w r. 1930 do uzupełnienia tej sumy¹⁰.

Inną cechą charakteru ks. Pęskiego był wrodzony rozsądek życiowy,
ubogacony następnie nabywanym z biegiem lat doświadczeniem. Roz-
sądek ten przejawiał się w trafnym rozstrzygnięciu i ocenianiu. Szło
to zaś w parze z niezwykle szybką orientacją i nieprzeciętną inteli-
gencją i zdolnościami.

Wreszcie godną podkreślenia zaletą była jego niespotykana wprost
pracowitość, pozwalająca mu na wspomniane wypełnianie obowiązków
na tyłu odcinkach życia diecezjalnego.

Słabością ks. Pęskiego było niezdecydowanie oraz dość częste ulega-
nie sugestiom i wpływom innych.

3. Jako kanonista zapisał się zarówno na polu administracyjnym,
jak i dydaktyczno-naukowym. W administracji diecezjalnej pracował
przez całe życie pełniąc, jak już wspomniano, coraz bardziej odpow-
iedzialne funkcje najpierw w konsystorzu, a później w Kurii diece-
zjalnej¹¹. Był cenionym w diecezji kanonistą — praktykiem, zawsze
zresztą gotowym do świadczenia usług w tej dziedzinie.

W działalności dydaktyczno-naukowej posiada niemniejsze zasługi.
Jako wykładowca prawa kanonicznego pracował w Seminarium w la-
tach 1918—1919. Objął wykłady po ks. rektorze Adolfie Szelażku, gdy
ten — w listopadzie 1918 r. — otrzymał nominację na biskupa pomoc-
niczego w Płocku. Wykładał krótko, gdyż — jak wspomniano —
w r. 1919 został powołany do pracy kurialnej. Z tego krótkiego okresu
czasu da się powiedzieć, że był wykładowcą przeciętnym mimo swojej
roległej wiedzy i ogólnych zdolności¹². Rozpoczął wykłady, gdy aku-
rat wszedł w życie Kodeks Prawa Kanonicznego, praca więc wykla-

¹⁰ Tamże, s. 105.

¹¹ W konsystorzu i w kurii pracował w latach 1895—1930.

¹² Opieram się na ustnej relacji ks. Wacława Jezuska, który był słu-
chaczem ks. Pęskiego.

dowcy była w tym okresie niełatwa i wymagała z pewnością dużo osobistej inwencji. Była poza tym na pewno jakimś poszukiwaniem. Metoda wykładu ks. Pęskiego podlegała na czytaniu kanonów Kodeksu Prawa Kanonicznego oraz odnoszeniu ich do źródeł, najczęściej do Dekretu Gracjana. Porównując przepisy kodeksowe ze źródłami wskazywał na zachodzące tu podobieństwa i różnice. Była to więc metoda zbliżona do historyczno — pozytywnej. Tą samą metodą posługiwał się prowadząc seminarium z prawa kanonicznego na ostatnim kursie seminaryjnym w wymiarze jednej godziny tygodniowo. Zadaniem uczestników seminarium było wyszukiwanie źródeł dla niektórych instytucji prawnych oraz dla norm, które podawał kodeks. M.in. jeden z alumnów pracował — przy użyciu wspomnianej metody — nad zagadnieniem częstej Komunii świętej, inny znów zajmował się kwestią powinowactwa jako przeszkody małżeńskiej¹³. Była to metoda najbardziej chyba stosowna do posługiwania się nią w okresie, gdy wchodziło w życie nowe, skodyfikowane prawo.

Odznaczając się rzadko spotykaną pracowitością zostawił po sobie dość pokaźny dorobek pisarski, jak to wynika z zamieszczonego niżej wykazu bibliograficznego.

Reasumując należy stwierdzić, że ks. Adam Wiktor Pęski, na przestrzeni długich lat pracy kapłańskiej w Płocku (1895—1930) zapisał się jako dobry i pełen czynnej miłości bliźniego człowiek, gorliwy i sumienny kapłan, niestrudzony i roztropny pracownik wszystkich powierzonych mu zagonów działalności. Szczególną zaś rolę odegrał jako kanonista przy czym zasłużył się tutaj nie tyle na polu dydaktycznym, ile raczej w dziedzinie administracyjnej a przede wszystkim pisarsko-publicystycznej.

Bibliografia prac ks. A. W. Pęskiego
(1899—1930)

1899

1. Nowenna ku czci św. Stanisława Kostki, Płock 1899, ss. 48 (wydanie II — Płock 1918).

Rec.: Nowe książki, Miesięcznik Pasterski Płocki (skrót MPP) 10 (1918) 204.

2. Nabożeństwo październikowe, Płock 1899, ss. 31.

1900

3. Z Płocka, Przegląd Katolicki 51 (1900) 814—815.

¹³ Sprawozdanie wicerektora Seminarium ks. Stefana Walczykiewicza na zakończenie roku seminaryjnego, MPP 4 (1919) 66.

1903

4. Śpiewacy lub psalterzyści w Polsce. W: Encyklopedia Kościelna Nowodworskiego (skrót EKN), t. XXVI, Warszawa 1903, s. 213—218
5. Strepa Jakób. W: EKN, t. XXVI, s. 606—607.

1904

6. Suchywilk Jan. EKN, t. XXVII, Warszawa 1904, s. 112—116.
7. Świnka Jakób. W: EKN, t. XXVII, s. 290—295.
8. Szeptyccy biskupi. W: EKN, t. XXVII, s. 514—518.

1905

9. Szyszkowski Marcin. W: EKN, t. XXVIII, Warszawa 1905, s. 136—138.
10. Toruńskie Colloquium. W: EKN, t. XXVIII, s. 619—623.
11. Toruńska Sprawa. W: EKN, t. XXVIII, s. 623—626.

1907

12. Trąba Mikołaj. W: EKN, t. XXIX, Warszawa 1907, s. 60—65.
13. Tydeman Gize. W: EKN, t. XXIX, s. 330—332.
14. Uchański Jakób. W: EKN, t. XXIX, s. 421—424.
15. Unici. W: EKN, t. XXIX, s. 493—505.
16. Szkoła, młodzież a duchowieństwo, MPP 1 (1907) 3—6.
17. Signum temporis, MPP 2 (1907) 36—39.
18. Konkordat z r. 1847, MPP 3 (1907) 74—76 oraz 4 (1907) 101—103; 5 (1907) 135—137; 6 (1907) 154—157; 7 (1907) 181—182; 9 (1907) 237—239.

1908

19. Collegium Psalterzystów, Łubinianum zwane, MPP 4 (1908) 137—140 oraz 5 (1908) 159—160.
20. Z historii Płockiego Seminarium, MPP 12 (1908) 344—345.
21. Echa poświęcenia kamienia węgielnego pod nowy kościół w Myszyńcu, MPP 9 (1908) 237—239.

1910

22. Wargocki Andrzej. W: EKN, t. XXX, Warszawa 1910, s. 223—225.
23. Warszewicki Krzysztof. W: EKN, t. XXX, s. 332—334.
24. Warszewicki Stanisław. W: EKN, t. XXX, s. 334—339.
25. Węgierski Tomasz. W: EKN, t. XXX, s. 507—508.
26. Węgrzynowicz Antoni. W: EKN, t. XXX, s. 523—525.
27. Wężyk Jan. W: EKN, t. XXX, s. 525—529.

28. Rys historyczny plockiego seminarium, MPP 6 (1910) 133—136 oraz 7 (1910) 166—174.

1911

29. Wijatyk. W: EKN, t. XXXI, Warszawa 1911, s. 1—5.
30. Wichert Michał. W: EKN, t. XXXI, s. 12—14.
31. Wielewicki Jan, T. J. W: EKN, t. XXXI, s. 58—59.
32. Wielogłowski Walery. W: EKN, t. XXXI, s. 108—110.
33. Wielowiejski. W: EKN, t. XXXI, s. 110—111.
34. Wieruszewski Kazimierz, T.J. W: EKN, t. XXXI, s. 125—126.
35. Wierzbowsy. W: EKN, t. XXXI, s. 126—129.
36. Wincenty Lauri. W: EKN, t. XXXI, s. 405—407.
37. Wincenty Leryneński. W: EKN, t. XXXI, s. 407—411.
38. Wincenty Porticus. W: EKN, t. XXXI, s. 431—433.
39. Winea Piotr. W: EKN, t. XXXI, s. 446—447.
40. Wisznowaty Andrzej. W: EKN, t. XXXI, 488—490.
41. Witoszyński Ignacy. W: EKN, t. XXXI, s. 490—491.
42. Wittukind. W: EKN, t. XXXI, s. 522—523.
43. Wituński Augustyn. W: EKN, t. XXXI, s. 523—524.
44. Witwicki Jan. W: EKN, t. XXXI, s. 524—527.
45. Witwicki Stefan. W: EKN, t. XXXI, s. 527—529.
46. Wizyta kościelna. W: EKN, t. XXX, s. 534—538.
47. Władysław z Gielniowa. W: EKN, t. XXXI, s. 611—613.
48. Rec.: Józef Sas, Anatol France w sprawie Joanny d'Arc, Broszury w chwili obecnej, z. XVI, Kraków 1910. — MPP 4 (1911) 165—166.
49. Rec.: Józef Teodorowicz, Nad trumną Luegera, Broszury w chwili obecnej, z. XXVI, Kraków 1910. — MPP 4 (1911) 165.

1912

50. Rec.: Podręcznik do nabożeństw dodatkowych diecezji Plockiej, Płock 1912. — MPP 11 (1912) 296—297.

1913

51. Co powinieneś uczynić, aby być prawdziwie szczęśliwym, Płock 1913, ss. 15.
52. Tętno życia katolickiego w kongresach katolickich, Płock 1913, ss. 22.
53. Wiązanka literacka ziemi plockiej, Płock 1913, ss. 10.
54. O małżeństwach mieszanych bez złożenia wymaganych zobowiązań, MPP 3 (1913) 74—79.
55. Wojsznarowicz. W: EKN, t. XXXII, Warszawa 1913, s. 169—170.
56. Wolborz. W: EKN, t. XXXII, s. 184—189.

57. Wolwram Piotr. W: EKN, t. XXXII, s. 198—199.
58. Wolscy. W: EKN, XXXII s. 237—241.
59. Wołowicz Andrzej. W: EKN, t. XXXII, s. 257—258.
60. Wołucki Paweł. W: EKN, t. XXXII, s. 266—267.
61. Wornie-Miedniki. W: EKN, t. XXXII, s. 267—270.
62. Woskresiency. W: EKN, t. XXXII s. 286—288.
63. Wota. W: EKN, t. XXXII, s. 288—290.
64. Wrandt. W: EKN, t. XXXII, s. 290.
65. Wszerecz Wawrzyniec. W: EKN, t. XXXII, s. 337.
66. Wyrwicz Karol. W: EKN, t. XXXII, s. 404—406.
67. Wysocki Jan. W: EKN, t. XXX, s. 406—407.
68. Wysocki Szymon. W: EKN, t. XXXII, s. 407—409.
69. Wyszogród. W: EKN, t. XXXII, s. 416—420.
70. Zabłocki Franciszek. W: EKN, t. XXXII, s. 450—452.
71. Zaborowski Stanisław. W: EKN, t. XXXII, s. 452—453.
72. Zakroczym. W: EKN, t. XXXII, s. 494—497.

1914

73. Kazania Pasyjne, Płock 1914, ss.23.
Rec.: MPP 3 (1914) 122.

1916

74. Katedra płocka dawniej i teraz. W: Kalendarz „Mazur”, Płock 1916.
75. Nasza diecezjalna prasa, MPP 9 (1916) 267—268.
76. Rec.: Maurycy Meschler, Na przyjęcie Pana, Kraków 1914 (przeł. L.P.). — MPP 3 (1916) 92—93.
77. Rec.: Antoni Borowski, Pontyfikat Piusa X a Sakramenta święte, Warszawa 1916, ss. 49. — MPP 5 (1916) 162—164.
78. Rec.: C. Meynekens, Praktyczny przewodnik dla osób dążących do doskonałości i kierowników duchownych, Włocławek 1916 (przeł. O. W.). — MPP 5 (1916) 165.
79. Rec.: Jan Bosko, Życiorys Sługi Bożego Dominika Savio, Oświęcim 1916 (tłum. księży Salezj.). — MPP 6 (1916) 195.
80. Rec.: Jan Lemoyne, Obrazki z życia świętobliwej Małgorzaty Bosko, matki Wielebnego ks. Jana Bosko, Oświęcim 1916, (tłum. księży Salezj.), ss. 200 — MPP 6 (1916) 217—219.
82. Rec.: Aleksander Lipiński, Małe muzeum biblijne w metropolitalnym seminarium warszawskim, Warszawa 1916. — MPP 7 (1916) 219—220.
83. Rec.: Włodzimierz Jasiński, Kościoły a sfery inteligentne, Warszawa 1916. — MPP 7 (1916) 220—221.
84. Rec.: Edward Chwalenik, Zbiory polskie, archiwa, biblioteki, muzea i inne biory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie, w ukła-

dzie alfabetycznym wg miejscowości, Warszawa 1916, ss. 252. — MPP 8 (1916) 247—248.

85. Rec.: Pamiętniki ks. Wincentego Chościak — Popiela, Arcybiskupa warszawskiego, t. I i II, Kraków 1915, ss. 315 i 354. — MPP 1 (1916) 40—42.

86. Rec.: Acta Capituli Plocensis ab an 1514 ad an 1577 (ed. Boleslaus Ulanowski), Kraków 1915, ss. 186. — MPP 3 (1916) 89—92.

87. Jeszcze o wydawnictwach „Czytaj”, MPP 9 (1916) 270—271.

88. Rec.: Wiktor Wittyng, Ex — Librys’y Bibliotek Polskich XVI — XX wieku, Warszawa 1907. — MPP 9 (1916) 271—272.

89. W pałacej sprawie organistów, MPP 10 (1916) 291—292.

90. Rec.: Feliks Słonicki, Cześć św. Stanisława Kostki w Rzymie, Kurier Płocki 255 (1916) 1—2. — MPP 11 (1916) 325—327.

91. O nowe podręczniki historii powszechnej, MPP 11 (1916) 341—344.

1917

92. Kościół poreformacki w Płocku. W: Kalendarz „Przyjaciel Rodzin Katolickich”, Płock 1917, s. 5—8.

1918

93. J. E. Ks. Antoni Nowowiejski, biskup płocki, Płock 1918, ss. 7.

94. Sprawa Rzymska, Płock 1918, ss. 12.

Rec.: MPP 10 (1918) 205.

95. Przewodnia myśl katolicyzmu, Płock 1918, ss. 14.

Rec.: MPP 10 (1918) 204—205.

96. Przed pół wiekiem, MPP 12 (1918) 239—241.

97. Nowa kodyfikacja prawa kanonicznego, MPP 5 (1918) 103—105.

98. Watykan a Włochy, MPP 3 (1918) 68—69.

1919

99. Sprawa zmniejszenia dni świątecznych (kan. 1247), MPP 6 (1919) 95—97.

100. Cenzury w ogólności i ekskomuniki w szczególności według nowego kodeksu prawa kanonicznego, MPP 5 (1919) 57—61.

101. Stolica Apostolska w obronie karność kościelnej, MPP 8 (1919) 133—136.

102. Multiplex consanguinitas, MPP 3 (1919) 62—63.

1920

103. Sprawa nietykalności tajemnicy spowiedzi w diecezji płockiej pod koniec XVIII wieku, MPP 1 (1920) 3—8.

104. Kilka słów o odwiedzinach kolędowych, MPP 1 (1920) 13—15.

105. Katechizm a służba dworska, MPP 3 (1920) 51—52.

106. Rec.: Teodor Czaputa, Życie i śmierć męczeńska bł. Jana Sarkandra, Cieszyn 1920, ss. 119. — MPP 3 (1920) 128.

1922

107. Nie mam pracy w małej parafii, MPP 3 (1922) 51—53.

1923

108. Smutny koniec mariawityzmu na podstawie dokumentów, Płock 1923, ss.16.

1925

109. Tantum ergo Sacramentum veneremur cernui, MPP 12 (1925) 448—451.

110. Kolendy, MPP 12 (1925) 465—468.

1927

111. Na misje, Płock 1927, ss. 11.

112. Rec.: Dom Savinian, Życie mistyczne, Lwów 1927 (przekład z franc.), ss. 480. — MPP 1 (1927) 57—58.

113. Wobec najazdu sekciarskiego, MPP 4 (1927) 137—139.

114. O metodzie nauczania religii, MPP 5 (1927) 170—173 oraz 5 (1927) 170—173 oraz 6 (1927) 215—218.

1928

115. Misjonarze, Płock 1928, ss.39.

Rec.: MPP 5 (1929) 157.

116. Sufragan diecezji Łuckiej J. E. Ks. Biskup Stefan Walczykiwicz, MPP 9 (1928) 266—267.

117. Z parafii Słupno, MPP 9 (1928) 282.

1929

118. Kilka uwag z powodu nowego Rytułu, MPP 1 (1929) 7—9.

119. Kapłański jubileusz ojca św. Piusa XI, MPP 1 (1929) 1—3.

120. Święcenia kapłańskie dla kobiet w sekcje mariawickiej, MPP 4 (1929) 114—116.

121. Słowo refleksyjne o akcji katolickiej, MPP 3 (1929) 75—77.

122. Kurs katechetyczny w Krakowie [sprawozd.], MPP 5 (1929) 152—145.

123. Zjazd b. Akademików Petersburskich w Wilnie, MPP 6 (1929) 211—213 oraz 8 (1929) 241—243.

124. Domine, dilexi decorem domus tuae, MPP 9 (1929) 264—265.

1930

125. Na ósmą rocznicę pontyfikatu ojca św. Piusa XI (1922—1930), MPP 1 (1930) 10—12.

*

KLIMKIEWICZ Franciszek, ks., ś.p. ks. Adam Pęski, prałat Jego Świątobliwości, kanonik bazyliki katedralnej, redaktor „Miesięcznika Pasterskiego” [nekrol.], MPP 4 (1930) 97—105.

Ks. Wojciech Góralski

Ks. Stanisław Kawczyński

(1885—1938)

1. Urodził się 15 lutego 1885 r. we Włocławku jako syn Wojciecha i Marianny z Kaszubskich¹. Wykształcenie podstawowe i średnie otrzymał w Łodzi, dokąd przenieśli się rodzice.

W r. 1902 wstąpił do Seminarium Duchownego w Płocku. Po ukończeniu studiów seminaryjnych przyjął święcenia kapłańskie w dniu 24 czerwca 1909 r. Po święceniach pracował kolejno jako wikariusz: w Mławie, w Ostrowi, w Dobrzyniu n/Wisłą i w Przasnyszu². W tej ostatniej miejscowości zastała go I wojna światowa.

W czerwcu 1916 r. otrzymał nominację na proboszcza parafii Bożewo, lecz wkrótce — na własną prośbę — został przeniesiony do parafii Skołatowo. W r. 1917, kontynuując pracę duszpasterską, rozpoczął studia prawa kanonicznego na Uniwersytecie Warszawskim. Pod koniec studiów przeniósł się do parafii Kroczevo, niedaleko Warszawy. Studia ukończył ze stopniem doktora prawa kanonicznego, jaki uzyskał w dniu 22 czerwca 1922 r. na podstawie rozprawy pt.: „Proboszcz a majątek kościelny”³.

W r. 1925 został mianowany proboszczem parafii Gradzanowo. Pozostawał tu przez 12 lat tj. do r. 1937, kiedy to, na własną prośbę przedłożoną Ordynariatowi, otrzymał nominację do parafii Dąbrowa. Niebawem, w dniu 25 czerwca 1938, będącego w pełni sił ks. Kawczyńskiego zastał nagły zgon.

2. Dziedzina prawa kanonicznego interesował się już jako alumn Seminarium, a następnie jako młody wikariusz. Przy pracy duszpasterskiej znajdował czas i chęci na studium pracując nad monografiami tych parafii, w których duszpasterzował. Pozwalały mu na to zarówno

¹ Zob. Śp. ks. dr Stanisław Kawczyński [nekrol.], Miesięcznik Pasterski Płocki 7 (1938) 352.

² *Directorium seu Ordo Divini Officii recitandi dioecesis Plocensis*, Plociae 1910, s. 49; Por. Miesięcznik Pasterski Płocki 7 (1910) 181.

³ *Studia kapłanów*, Miesięcznik Pasterski Płocki 7 (1922) 134—135.